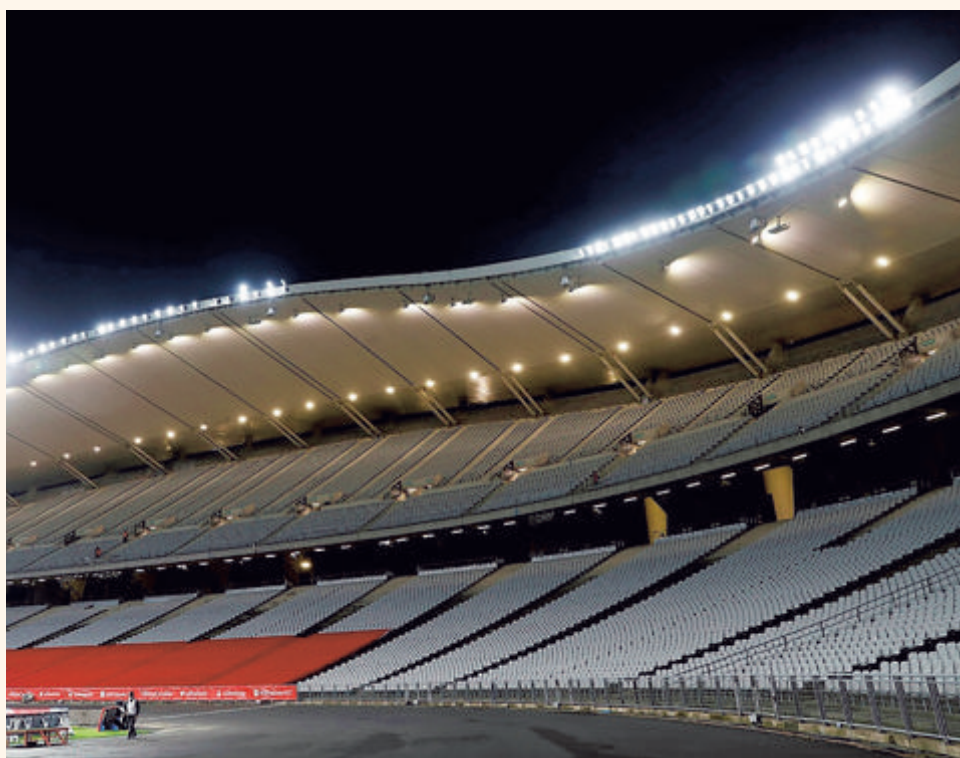

Groen voetbal

Schijnwerpers verlichten het Atatürk Olympisch Stadion in Istanbul, thuishaven van de Turkse nationale ploeg. © REUTERS

Deloitte is een grote speler in de voetbalbusiness, een ferme *boîte* zoals dat dan heet, waarnaar wordt geluisterd als die iets melden. Elk jaar in januari publiceren ze hun *Rich List*. Dat is een foute benaming want de twintig clubs die ze in kaart brengen zijn niet de rijkste clubs, maar de clubs met de meeste omzet. Zoals bekend maken de clubs met de grootste omzetten vaak de grootste verliezen, Bayern München is daar een uitzondering op.

Elke zomer krijgen we dan van Deloitte Sports Business Group de *Annual Review of Football Finance*, waarin ze haarfijn uit de doeken doen waarom voetbal de meest volatiele, amorele, immorele en slechtst geleide sportbusiness is van de hele planeet. Als je die *Review* volledig wil, met de details van de cijfers, moet je het rapport wel kopen en dat kost meer dan duizend pond. In het voetbal krijg je niks voor niks, alles moet opbrengen.

Deloitte UK houdt zich daar mee bezig. Het is vakmanschap, zonder meer. Ze brengen wel meer rapporten uit, bijvoorbeeld over rugby of cricket, maar gisteren mailden ze iets totaal nieuws en we kregen het zowaar gratis. Niet alleen daarom dacht ik meteen aan fake news. Het leek wel een grap van Greenpeace of van de Bond Beter Leefmilieu die het voetbal hadden gekaapt.

'*A sporting chance*', was de titel. Een opportuniteit voor de sport. '*The role of sport in mitigating climate change*.' De rol die sport kan spelen in het 'verzachten' van de klimaatverandering.

Ik weet niet wat ze daar hebben gegeten in de Sports Business Group in Manchester en/of Londen, of door wie ze zijn gefiltreerd, maar de taal in de inleiding getuigde van een nooit gezien activisme grenzend aan idealisme.

Leest u mee: (...) In het voorbije jaar hebben we sport positief zien bijdragen aan de campagne voor raciale gelijkheid en gerechtigheid, in het bijzonder de steun aan de Black Lives Matter-beweging. Sport heeft ook bijgedragen aan de strijd tegen Covid-19 door stadions in te zetten als hospitalen en testcentra. Daarom zeggen we dat sport nu de kans heeft om dezelfde rol op te nemen in de strijd tegen de klimaatverandering. (...)

En het gaat maar door. Naarmate de fans groener worden, zal ook de sport groener moeten worden, de stakeholders verwachten dat.

O ja? Ten eerste hangt aan dat Black Lives

Matter-gedoe in het voetbal een opgeklopt sfeertje dat eerder te maken heeft met 'kijk ons eens stoer doen', dan met de overtuiging dat racisme de wereld uit moet. En dan die stakeholders die verwachten dat het voetbal groener wordt. Tuurlijk niet. Zal ik u zeggen wat die verwachten? Dat de ploeg waar ze hun geld in stoppen, wint, *by all means necessary*. Zal ik u zeggen wat de fans verwachten? Dat hun ploeg waar ze hun bruto familiaal geluk aan ontlene, wint, en alle middelen om te winnen zijn daarbij goed. Betekent dat die ene hele goeie van de anderen onder de groene zoden stoppen, jammer maar helaas, nood breekt wet.

Zal ik u zeggen wat de sponsors van de komende World Cup in Qatar verwachten als het daar 40 graden is terwijl ze naar het voetbal zitten te kijken? Dat ze in hun open stadion toch een beetje afkoeling vinden in de airco die daar rondblaast. Zal ik u zeggen wat die voetbalsponsors in de ertribune ook nog

willen? Dat hun ploeg wint, dat ze lekker eten krijgen, en dat ze in de tribune droog zitten en als het even kan hun jasje kunnen uitdoen om van de weldoende warmte van de straallampen te kunnen genieten.

Zal ik u zeggen wat die milieubewuste woke spelers willen van hun veld? Dat het gras groener is dan elders, korter gemaaid, snellere ballen toelaat en dat het een heel jaar lang blijft groeien. Ga maar eens in een doorsnee eerste klasse stadion kijken door de week en verbaas u over de lampen die op het gras staan. Dat gras denkt dat de zon schijnt en besluit te groeien, zo gaat dat met gras. Alleen komt het zon-

licht uit het stopcontact, opgewekt door elektriciteit. Die mag dan nog groen zijn zoals ze in sneltempo zonnepanelen op de stadions leggen, een voetbalwedstrijd blijft een gigantische energieverpilling. De ecologische voetafdruk van de voetbalindustrie is niet te overzien.

Ik snap Deloitte wel. Ze hebben een nieuwe divisie 'duurzaamheid en klimaatverandering' opgericht en die wordt geleid door - nomen est omen - Katherine Lampen. Ik wens hen veel succes, maar van een business die draait om mensenhandel, die van de overheden steunmaatregelen eist, om rijk nog rijker te maken, moet je geen burgerzin verwachten. De enige taal die voetbalclubs en hun eigenaars, bestuurders en managers begrijpen is als we hen de arm omwringen en verplichten te vergroenen.

Een voetbalwedstrijd blijft een gigantische energieverpilling. De ecologische voetafdruk van de voetbalindustrie is niet te overzien